

Գ Կիրակի Չկնի Սրբոյ Խաչին
Տօն ՎԱՐԱԳԱՅ ՍՐԲՈՅ ԽԱՉԻՆ

**3ÈME DIMANCHE APRÈS LA SAINTE CROIX
FÊTE DE LA SAINTE CROIX DE VARAK**

Աստուածաշունչի Ընթերցումներ
ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ԿՈՂՄԷ ԳԱՂԱՏԱՑԻՆԵՐՈՒՆ
ԳՐՈՒԱԾ ՆԱՄԱԿԷՆ (6.14-18)
ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԷՆ
ԸՍՏ ՄՍՏԹԷՆՈՍԻ (24.30-36)

Les lectures de la Bible d'aujourd'hui

GALATES 6.14-18

MATTHIEU 24.30-36

Պատարագիչ եւ քարոզիչ՝
ԱՐԺ. Տ. ԴԱԻԻԹ ՔՉՆՅ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ
Հոգևոր Հովիւ

Célébrant:

RÉV. PÈRE DAVID MARGARYAN

Prêtre Paroissial

Առաւօտեան Ժամերգութիւն ժամը 9:30-ին

Office Matines à 9h30

Ս. Պատարագ ժամը 10:30-ին

La Sainte Messe à 10h30

Հոգեհանգիստ ժամը 12:30-ին

Requiem à 12h30

DIACRES – ACOLYTES

Chef de choeur: M. Sarkis Barsemian

Organiste: Mme Houry Manoogian

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ

**LES LECTURES
DE DIMANCHE**

**THE SUNDAY
READINGS**

ԳԱՂԱՏԱՑԻՆԵՐՈՒՆ 6.14-18

14 Բայց ես ամենեւին պիտի չպարծենամ, այլ միայն մեր Տէրոջ՝ Յիսուս Բրիստոսի խաչով. անով աշխարհը խաչուած է ինծի համար, ես ալ՝ աշխարհի: 15 Որովհետեւ Բրիստոս Յիսուսով ո՛չ թլփատութիւնը որեւէ ազդեցութիւն ունի, ո՛չ անթլփատ-ութիւնը, հապա՛ նոր արարած ըլլալը: 16 Խաղաղութիւն ու ողորմութիւն բոլոր անոնց վրայ՝ որ այս կանոնին համաձայն կ'ընթանան, եւ Աստուծոյ Իսրայելին վրայ: 17 Ասկէ ետք ո՛չ մէկը թող անհանգստացնէ զիս. որովհետեւ ես մարմինս վրայ կը կրեմ Տէր Յիսուսի վերքին սպիւները: 18 Եղբայրներ՛, մեր Տէրոջ՝ Յիսուս Բրիստոսի շնորհքը ձեր հոգիին հետ: Ամէն:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄՍՏԹԷՈՍԻ 24.30-36

Մեր Տէրը Յիսուս Բրիստոս կ'ըսէ.-

30Եւ այն ատեն մարդու Որդիին նշանը պիտի երեւնայ երկինքի մէջ: Այն ատեն երկրի բոլոր տոհմերը պիտի հեծեծեն, ու պիտի տեսնեն մարդու Որդին՝ որ կու գայ երկինքի ամպերուն վրայ, զօրութեամբ ու մեծ փառքով: 31Եւ ան պիտի դրկէ իր հրեշտակները բարձրաձայն փողով, ու պիտի հաւաքեն իր ընտրեալները չորս հովերէն, երկինքի մէկ ծայրէն մինչեւ միւս ծայրը»:

32«Թգենի՛՛ն սորվեցէք առակ մը. երբ անոր ոստերը կակուղնան եւ տերեւները ցցուին՝ կը հասկնաք թէ ամառը մօտ է: 33Նո՛յնպէս դուք՝ երբ տեսնէք այս բոլոր բաները, գիտցէ՛ք թէ մօտ է՝ դռներուն քով: 34Ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. «Այս սերունդը պիտի չանցնի, մինչեւ որ

այս բոլոր բաները ըլլան”։ 35Երկինք ու երկիր պիտի անցնին, բայց իմ խօսքերս բնա՛ւ պիտի չանցնին»։

36«Իսկ այդ օրն ու ժամը՝ ո՛չ մէկ մարդ գիտէ, ո՛չ ալ երկինքի հրեշտակները, հապա՛ միայն իմ Հայրս։

Galates 6.14-18

14 Mais pour moi, à Dieu ne plaise que je me glorifie sinon en la croix de notre Seigneur Jésus-Christ, par lequel le monde m'est crucifié, et moi au monde! 15 Car en Jésus-Christ ni la Circoncision, ni le prépuce n'ont aucune efficace, mais la nouvelle créature. 16 Et à l'égard de tous ceux qui marcheront selon cette règle, que la paix et la miséricorde soient sur eux, et sur l'Israël de Dieu. 17Au reste, que personne ne me donne du chagrin; car je porte en mon corps les flétrissures du Seigneur Jésus. 18 Mes frères, que la grâce de notre Seigneur Jésus-Christ soit avec votre esprit; Amen!

Matthieu 24.30-36

30 Et alors le signe du Fils de l'homme paraîtra dans le ciel. Alors aussi toutes les Tribus de la terre se lamenteront en se frappant la poitrine, et verront le Fils de l'homme venant dans les nuées du ciel, avec [une grande] puissance, et une grande gloire. 31Et il enverra ses Anges, qui avec un grand son de trompette assembleront ses élus, des quatre vents, depuis l'un des bouts des cieux jusques à l'autre bout.

32 Or apprenez cette similitude prise du figuier : Quand ses branches sont déjà en sève, et qu'il pousse des feuilles, vous connaissez que l'été est proche. 33De même quand vous verrez toutes ces choses, sachez que [le Fils de l'homme] est proche, et qu'il est à la porte. 34 En vérité je vous dis, que cette génération ne passera point, que toutes ces choses ne soient arrivées. 35 Le ciel et la terre passeront, mais mes paroles ne passeront point.

36 Or quant à ce jour-là, et à l'heure, personne ne le sait; non pas même les Anges du ciel, mais mon Père seul.

Հոգեւոր Հովիւի Պատգամը

Իւրաքանչիւր տարի Սեպտեմբեր 25-ի մօտ Կիրակին, Հայոց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ սրբազան կամարներուն տակ կ'ոգեկոչենք օրուան յատուկ հոգեգմայլ շարականներով եւ աստուածաշնչական պատշաճ ընթերցումներով մեր եկեղեցւոյ տօնացոյցին մէջ խաչի խորհուրդին նուիրուած տօներէն՝ Վարագայ Սուրբ Խաչի տօնը:

Արդարեւ, տարուան ընթացքին երեք տարբեր առիթներով Հայոց եկեղեցւոյ զաւակներս կը միացնենք, ի խորոց սրտի, հաւատքով եւ յոյսով արտասանուող մեր աղօթքներն ու հոգեպարար շարականները Քրիստոնէական եկեղեցիներու մեծ ընտանիքին: Առաջին հերթին՝ մտասէւեռելու խաչի խորհուրդին վրայ եւ ապա Խաչեալէն ստանալու իր պատգամները մեր ամէնօրեայ կեանքը իմաստաւորելու համար, որպէսզի սպառնազինուած անոր հոգեւոր զէնքերով՝ մենք եւս կարենանք հաստատակամ քալել Հայոց Պատմութեան խաչի արիւնոտ ճամբէն:

Հակիրճ անդրադառնալով այդ տօներուն՝ ժամանակագրական կարգով նշենք, որ Ընդհանրական եկեղեցւոյ հետ

Նախ կը տօնենք Գիւտ Խաչի՝ Կոստանդին կայսրի մօր՝ Զեդինէի միջոցով 327 թուականին Գողգոթայի աղբիւսներուն մէջէն Զրիստոսի իրական խաչափայտին գտնուելուն յիշատակը: Ապա կը փառաբանենք Երուսաղէմի երկնականարին վրայ՝ Գողգոթայի բարձունքէն մինչեւ Զիթենեաց լեռ, Սուրբ Խաչին երեւման հրաշալի դէպքը: Վերջապէս, Խաչվերացի տօնին առիթով կը պանծացնենք 628 թուականին Զրիստոնէական աշխարհի սրբազնագոյն մասունքին՝ Զրիստոսի խաչին գերութենէն ազատագրումը եւ դարձեալ յաղթականօրէն Երուսաղէմ տարուելու պատմական մեծ եղելութիւնը:

Սակայն այս երեք տարբեր առիթներով կատարուող խաչի տօներէն անկախ, մեր եկեղեցին կը նշէ նաեւ Վարազայ Ս. Խաչին տօնը: Այս տօնը իր մէջ խտացնելով կրօնական եւ ազգային կրկնակ իմաստներ՝ ունի զուտ Զայկական նկարագիր: Անոր ոգեկոչումը այսօր մեզ կ'առաջնորդէ մեր ժողովուրդի պատմութեան ամենէն տագնապալից շրջաններէն մէկուն՝ եօթներորդ դարու կիսուն, երբ Զայաստան աշխարհը արդէն վերջնականօրէն ինկած էր Արաբներու լուծին տակ: Բայց այս տօնին կարեւորութիւնը ակելի լաւ ըմբռնելու համար անհրաժեշտ է նախ հոգիի աչքերով փոխադրուիլ այն սրբավայրը՝ Վարագ լեռան կողերուն, ուրկէ ծնունդ առած է Զայկական խաչին այս տօնը:

Մեր քերթողահայրը՝ Մովսէս Խորենացին կը պատմէ, որ երբ Գայեանէն եւ իր ընկերուհիները Զոմմեական կայսրութեան սահմաններէն ներս Զրիստոնէաներուն դէմ մղուող հալածանքներէն խոյս տալով՝ եկան Զայաստան, անոնցմէ Զռիփսիմէ կոյսը իր վիզէն կախուած ունէր Զրիստոսի իրական խաչափայտէն մասունք մը, որ թրջուած էր Յիսուսի՝ խաչին վրայ թափուած փրկարար արիւնով:

Իրենց ուղեւորութեան ընթացքին, երբ այս կոյսերը կը գտնուէին Վանի մօտակայ շրջանը եւ կը պատրաստուէին մեկնիլ Զայաստանի մայրաքաղաքը՝ Վաղարշապատ, Զռիփսիմէն իր վիզէն հանելով այդ մասունքը՝ պահեց տեղ մը այդ լեռան վրայ, որպէսզի իրենց հասնելիք որեւէ

չարիքի պարագային այդ մասունքը՝ չվտանգուէր: Երկու քահանաներ, որ կը ճգնէին այդ լերան քարայրներուն մէջ, յանձն առին անոր պահպանութեան պարտականութիւնը: Ինչպէս Հայոց Զրիստոնէութեան դարձի պատմութենէն ծանօթ է մեզի, Հայոց Տրդատ Արքային օրով Վաղարշապատի մէջ այդ կոյսերուն կը սպասէին եղերական պատահարներ, որոնք պատճառ հանդիսացան, որ անոնք ի վերջոյ կ'ընէն իրենց կեանքը նահատակի լուսապսակներով՝ ամուր կառչած մնալով իրենց Զրիստոնէական հաւատքին:

Յատկանշելի է, որ անոնց աճիւնները մինչեւ այսօր պահպանուած են Հռիփսիմէի եւ Գայեանէի անուան նուիրուած եկեղեցիներուն մէջ: Հետագային, երբ այդ քահանաները եւս վախճանեցան, Հռիփսիմէին աւանդ թողած մասունքին վայրը նաեւ մոռացութեան ենթարկուեցաւ եւ անհետ կորսուեցաւ:

Այսուհանդերձ, Վանայ շրջանի ժողովուրդին յիշողութեան մէջ անջնջելիօրէն վառ մնաց այն գիտակցութիւնը, թէ Վարագայ լերան վրայ, անծանօթ վայրի մը մէջ կը գտնուէր Զրիստոսի իսկական խաչափայտէն կենարար մասնիկ մը: Ահա թէ ինչո՞ւ այս խաչի մասունքին սիրով այրող, անդիմադրելի հրապոյրով տեսլահար հոգիներուն համար Վարագայ լեռը սերունդներ շարունակ դարձաւ երկիւղած պաշտամունքի առանձնարան եւ աղօթավայր: Ժամանակի ընթացքին այնտեղ շինուեցան ճգնաւորներու համար խրճիթներ, կառուցուեցան մատուռներ ու եկեղեցի, ուր սրբակրօն ու հաւատաւոր Հայ մենակեացներ ու վանականներ դարեր շարունակ ճգնեցան գիշեր ու ցերեկ, աղօթեցին եւ խոկացին՝ իրենց անթարթ աչքերը խաչի խորհուրդին սեւեռած:

Ահա նոյն այդ հաւատքին ամուր փարած երկու Հայ մենակեացներ՝ Թողիկ եւ Յովէլ, տարիներ առաջ հրաժարելով աշխարհէն, բարձրացած էին Վարագայ լեռ՝ շատ հաւանաբար հրապուրուած այդ լերան գիրկը պահուած սրբազան գաղտնիքէն: Գաղտնիք, որ դարեր շարունակ անյայտ մնալէ ետք, անկասկած երջանիկ օր մը պիտի յայտնուէր՝ որպէս իմանալի լոյս, այն հոգիներուն, որոնք

Խաչեային հասնելու տենչանքով տարիներ շարունակ կ'որոնեին Քրիստոսի իրական խաչափայտին այդ մասունքը:

Գիշեր մը, երբ Թողիկ ճգնաւոր եւ իր աշակերտը՝ Յովէլ կրկին Բարձրեային առջեւ ծնրադրած կ'աղօթէին, հրաշալի տեսիլք մը իր լուսափայլ խորհուրդը պարզեց անոնց աչքերուն առջեւ ու անոնց հոգիները լեցուց երկնային այցելութեամբ... Այնտեղ՝ Վարագայ լեռան կատարին, ուր սեպածեւ ժայռերը կարծէք կը հասնէին երկնքի աստղերուն, տասներկու լուսեղէն սիւներու վրայ բարձրացող հոյատեսիլ տաճար մը կանգնած էր եւ անոր մէջտեղը կ'երեւէր լուսասփիւռ խաչ մը: Քիչ ետք ճառագայթող խաչի Ս. Նշանը փոխադրուեցաւ ցած՝ Վարագայ վանքին եկեղեցոյ խորանին վրայ: Տարիներ շարունակ աստուածային այս յայտնութեան ակնկալութեամբ աղօթող ու տագնապող Հայ ճգնաւորներուն միտքերը պայծառացան եւ անմիջապէս անդրադարձան, թէ վերջապէս Աստուած լսած է իրենց պաղատագին աղօթքները: Կատարուած էր անոնց առ Աստուած մատուցած թախանձագին խնդրանքը:

Ուստի, փութալով, կ'իջնեն իրենց ճգնարաններէն վար եւ կը մտնեն եկեղեցի, ուր, ո՛վ հրաշք, իրապէս կը գտնեն խաչափայտի մասունքը խորանին վրայ՝ ճիշդ այնտեղ, ուր լուսեղէն խաչը հանգչած էր:

Երկրպագելէ ետք, այդ սուրբ Նշանին, փառաբանելով զԱստուած, անոնք դուրս կու գան եկեղեցիէն՝ ուրիշներ եւս տեղեակ պահելու այս ցնծալի եղելութեան մասին: Հրաշալի այս լուրը, աստուածային յայտնութեան այս ակետիսը կը հասնի Վան քաղաք եւ յաջորդող տասներկու օրերու ընթացքին ժողովուրդը խուճի առ խուճի բարձրանալով Վարագայ լեռ՝ այնտեղ ականատես կ'ըլլայ տասներկու սիւներով զարդարուած տեսիլքին եւ երկկիւղածութեամբ կը խոնարհի սուրբ մասունքին առջեւ: Այս հրաշալի դէպքին արձագանգը շուտով կը տարածուի Վասպուրական նահանգի սահմաններէն անդին՝ առիթ ընծայելով համաժողովրդային աննախընթաց ոգեւորութեան եւ կրօնական ջերմեռանդութեան: Մօտիկ ու հեռաւոր

գիւղերէն՝ շէներէն, աւաններէն ու քաղաքներէն, հոգեւորական եւ աշխարհական, մեծահանդէս թափօրով ուխտի կու գան:

Վերջապէս, օրուան Հայոց Հայրապետ Ներսէս Գ. Շինող կաթողիկոսը, ընկերակցութեամբ երկրի սպարապետ Վարդ Ռշտունիին, իր շքախումբով կու գայ դէպքին վայրը՝ Վարա-գայ վանք եւ անձամբ ստուգելէ ետք, եղելութեան մանրամասնութիւնները, կը հաստատէ խաչափայտի մասունքին վաւերականութիւնը: Այդ առիթով կը կազմակերպէ յատուկ եկեղեցական հանդիսութիւն եւ հայրապետական իշխանութեամբ կը տնօրինէ, որ այնուհետեւ ամէն տարի մասնաւոր շուքով նշուի Ս. Նշանի երեւման այդ օրը:

Իր ամփոփ գիծերուն մէջ ահա այս է Վարագայ խաչի տօնին կրօնական ենթահողը: Սակայն, երբ փորձենք այս հրաշապատում դէպքը քննել եւ արժեւորել եօթներորդ դարու կեսին Հայաստանի մէջ տիրող քաղաքական ծանր կացութեան եւ կրօնական դժուարին պայմաններու շրջագիծին մէջ, մեզի համար շատ անելի հասկնալի կը դառնայ, թէ ինչո՞ւ մեր ժողովուրդի կեանքին մէջ իւրայատուկ տեղ գրաւած է ան, եւ անոր ընծայուած է բացառիկ կարեւորութիւն:

Ներսէս կաթողիկոս, գործակցութեամբ Հայոց Սպարապետ Թեոթորոս Ռշտունիի հետ, առանց վիատելու, անմիջապէս լծուած էր երկրին ու ժողովուրդին արիւնտ վերքերը դարմանելու սրբազան գործին: Ան իր առաջին նուիրական պարտականութիւնը կը համարէ Արաքներու ձեռքով Դուինի մէջ սպաննուած եւ տակաւին քաղ-աքին եւ դաշտերուն մէջ ցիր ու ցան անթաղ մնացած հազարաւոր նահատակներուն մարմինները հաւաքել տալ եւ զանոնք արժանացնել պատշաճ կրօնական արարողութեան եւ հաւաքական թաղման: Այնուհետեւ անոնց աճիւններուն վրայ կը կառուցէ վկայարան-տաճար մը՝ Ս. Սարգիս անուանով:

Սակայն անոր անունը անմահացած է մեր եկեղեցոյ եւ ճարտարապետութեան պատմութեան էջերուն՝ Վաղար-

շապատի մեջ շինել տուած Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի անուան
Նուիրուած հոյակապ տաճարով: Առհասարակ «Չուարթ-
նոց» անուևով ծանօթ այս եռայարկ, երբեմնի շքեղ
եկեղեցւոյ աւերակներն իսկ այսօր կը վկայեն Հայ
ժողովուրդի Զրիստոնեական ժայռարմատ հաւատքին
մասին՝ հանդիսանալով անոր աստուածատենչ ու երկնա-
սլաց մտքին ու հոգիին հզօր խոյանքին գեղեցկագոյն
արտայայտութիւններէն մէկը:

Արդարեւ, ինչպէ՛ս կարելի է ըմբռնել փրկագործութեան
խորհուրդը՝ առանց մեր Նայուածքները սեւեռելու Գողգոթ-
այի խաչէն անդին, խաչեալ Զրիստոսի դատարկ գերեզ-
մանին, հրաշափառ յարութեան իրողութեան վրայ:
Ինչպէ՛ս կարելի է կարդալ խաչին խորհուրդը՝ առանց մեր
միտքն ու հոգին բանալու՝ անխառն սիրոյ, Նուիրումի եւ
լոյսի, անագորոյն մահուան վրայ տարուած յաղթանակի եւ
փառապանծ յարութեան խորհրդանիշ՝ Աստուածորդւոյն
լոյս պատգամներուն:

Սակայն մեր հայրերը հաստատե-լով Վարագայ Ս. խաչի
երեւման՝ Հայու սեփ-ական խաչին տօնը, Նախ իրենք
վերստին գրահուլեցան խաչեալ եւ յարուցեալ Փրկչին
կենսատու հաւատքով. վերստին պայծառացան աստուա-
ծաշունչ մատեաններէն աւետուող անվախճան
ուրախութեամբ եւ երկնային իմաստութեամբ:

Այնուհետեւ, խաչի կշանը վերածեցին ամեն-
օրեայ իրենց կեանքը ոռոգող, սնուցանող եւ
պահպանող՝ անսահման սիրոյ, անսահման
հաւատքի, անխորտակ կամքի եւ անսպառ
ուժի աղբիւր:

Վերջապէս, պետք չէ վախնալ պայքարէն, ցաւէն, տառա-
պանքէն եւ մանաւանդ՝ մարմաւոր մահէն, որովհետեւ
մեր Տիրոջ անժամանցելի պատգամն է. «Մի՛ վախնաք
անոնցմէ, որոնք մարմինը կը սպաննեն, բայց չեն կրնար
հոգին սպաննել» (Մատթ. Ժ. 28), որովհետեւ Գողգոթայի
խաչելութենէն եւ խաւարման գիշերէն ետքն է, որ միայն
պիտի բացուի յարութեան լուսապայծառ եւ վարդաւիտէղէ
առաւօտը:

Օրհնութեամբ՝

Տէր Դաւիթ քահանայ Մարգարեան

Holidays

Saturday, September 28, 2019

Commemoration of Sts. Gevorg the Captain, Adoktos and Romanos the Singer

St. Gevorg the Captain (St. George the Warrior) was from Cappadocia. He was born in a pious Christian family. Becoming a soldier of the Roman Army in a short period he deserves the honor of becoming Captain thanks to his courage and devotion. During the council convened by the Roman Emperor Dioklethianos he opposes to his plans on Christians' execution, and thus the fact that he is Christian, is revealed. The King, becoming surprised and astonished, orders to imprison the Captain and subjects him to severe torments. Many people, among them the Queen Alexandria, become Christians thanks to the preaching of St. George. A magician is ordered to prepare two kinds of remedies for trying the saint and changing his faith. By the first cup the saint should change his mind, and drinking the second cup, he should die. St. Gevorg drinks both cups, but thanks to the power of his faith towards God he remains alive. He also raises a man from the dead.

After the King's repeated requests St. Gevorg finally agrees to offer sacrifice to the idols. However, reaching the heathen church he breaks all idols one by one. For this act the King orders to behead St. Gevorg and he is martyred in about 303 A. D.

St. Adoktos (Adauctus) has been martyred in 320 A. D., in the Armenian Melitene, during the reign of Maximianos. He has been a state servant in Ephesus. Not willing to marry her daughter – Kalistene, with the Heathen King, he takes her away to the East. For being Christian upon the King's order, he is deprived of his title and property and is exiled to Melitene. The local governor also fails to convert Adoktos to the heathen religion. Remaining steadfast and unshaken in his faith, the saint is beheaded. His wife and the other daughter - Pelopia, bury him. Costantsa - sister of the Emperor

Kostandianos, defends and protects Kalistene, he transfers the relics of his father to Ephesus, where a chapel is built over the saint's tomb of in the future.

St. Romanos the Singer (the Melodist) is considered to be the author and creator of the church hymns' canons. He has served as a deacon in the Church of St. Sophia, of Constantinople. Many people have mocked at him for his being unable to sing and read well. Once St. Mary appears to him in his dream and giving him a paper roll, orders to eat it. After the dream Romanos is granted the virtue to create and sing church hymns and songs. St. Romanos passes away in 556 A. D.

Sunday, September 29, 2018

Feast of the Holy Cross of Varague

All Christian Churches each year solemnly celebrate all feasts dedicated to the Holy Cross. The Armenian Apostolic Church, in difference to the other Christian Churches, celebrates another purely national feast dedicated to the Holy Cross, which is famous as the Holy Cross of Varague. The Armenian Church celebrates this feast two weeks after the Feast of Exaltation of the Holy Cross, that is - the Sunday during the period of September 25 - October 1.

According to the historian Agathangelos, St. Hripsime and her companions, running away from the Roman Emperor Dioklethianos, who started persecutions against Christians, reach to Armenia and find shelter in Vagaharshapat. However, before reaching Vagharshapat they stop at the Mountain Varague, which is to the southeast from the Lake Van. Taking off from her neck the relic of the Lord's Wooden Cross, St. Hripsime gives it to the praying monks living on the mountain and asks them to preserve it in one of the caves. Thus, the sacred relic remains hidden till the seventh century.

In 653 A. D. the monk Todik and his disciple Hovel pray at the Mountain Varague and ask God to show the place of the relic. Suddenly 12 bright columns appear around the mountain and the sign of the Cross is seen among the columns. For 12 days the bright

columns remain visible even from distant sites. This joyful news spreads everywhere.

Nerses the Creator Catholicos who was the Catholicos of All Armenians of that period, and Captain Vard, son the Knight Theodoros, learning about that miracle, go the Mountain Varague to personally witness it. With the support of the Armenian people the Pontiff builds a magnificent church, which in honor of the miracle is named Holy Cross Church. The Pontiff Nerses also writes the marvelous church hymn "By means of the most powerful sign", which is sung in the churches on the day of the feast. The sacred relic remains at the Mountain Varague till 1021 A. D. Later the Armenian King Senekerim Artsrouni brings the relic to Sebastia. After the latter's death the relic is again transferred to its old place and remains there until 1651 A. D. when the relic is taken to Khoshab. In 1655 A. D. the relic is placed in the Church of Holy Godmother, in Van, which is renamed to Church of Holy Sign. The relic was preserved there till 1915 A. D.

ՅԻՇԵՅՈՒՄ

Միբելի Հայ Հաւատացեալներ,

«ԿԱՏԱՐԵՆՔ ՄԵՐ ԲԱՂԱԲԱՑԻԱԿԱՆ

ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԲՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ»

Ընտրարշաւի այս հանգրուանին կատարեցէք ձեր քաղաքացիական պարտականութիւնը, ձեր մասնակցութիւնը բերելով

Հոկտեմբեր 21, 2019-ին կայանալիք եւ որոշիչ ընտրութիւններուն:

REMINDER

Dear Parishioners,

"LET'S VOTE TOGETHER & MAKE OUR CITIZENSHIP OBLIGATIONS "

At this stage of the campaign we must fulfill our citizenship duties

by participating in October 21, 2019 elections.

ՆՈՒՐԱՏՈՒՌԱՒԷՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

**DON
À L'ÉGLISE**

**DONATION
FOR THE CHURCH**

CHURCH DONATIONS

FOR THE PERIOD OF: SEPTEMBER 2- 24, 2019

RENOVATION FUND RAISING CAMPAIGNE:

Church Exterior Walls Fundraising Renovation

New Donators:

Dr. Arto Demirjian \$50,000

Mr. & Mrs. Aram & Belinda Yacoubian \$10,000

Mr. & Mrs. Krikor & Rosa Dikranian \$4000

Mrs. Henika Sozkes \$1500

Mr. Carlo Kaloust Pilafian \$1500

Mr. & Mrs. Diran Avedian \$1000

Mrs. Houri Hakimian \$1000

Mr. & Mrs. Manouk & Siran Jamgotchian \$1000

Dr. & Mrs. Nuran & Ani Ecityan \$1000

Mr. Edouard Husseindjian \$1000

Mr. & Mrs. Harry & Magda Yaghjian \$1000

Mr. & Mrs. Antranik & Armine Sirinyan \$500

Dr. & Mrs. Haroutioun & Sima Arzoumanian \$500

Mr. & Mrs. Nora & Nikogos Antonian \$500

Mr. & Mrs. Varouj & Hasmig Margossian \$500

Mr. & Mrs. Mihran & Claude Cicek \$500

Mr. Edouard Husseindjian \$450

Mrs. Corinne D'Anjou \$300

Anonymous \$175

Mr. & Mrs. Aret Tasciyan \$100

Mrs. Alis Afker \$100 /

In memory of the Late Elenka Cakici (Istanbul)

Mr. Levon Simonyan \$100

Mr. & Mrs. Berc Meneyan \$100

Mr. & Mrs. Levon Isakhanyan \$50

Mr. & Mrs. Karen Sahakyan \$50

ACYOC "GAMAR" Youth Committee Concert Allocation

Grand Total: \$9560

Offline donations Total - \$102,960.00/ Online donations Total: \$4562

Renovation Fundraising Presently - Grand Total: \$117,082.00

We appreciate all our previous and new donators' efforts that have been put into action to make our church future truly bright & our Lord's House a prosperous place for worship.

Thank you very much for your support and generosity!

CHURCH:

Manoir Gouin Seniors, Mr. Hayk Yasa \$100, Mrs. Hulya Geneve Demirciyan \$50,
Mr. Edward Dovlatyan \$40, Mr. & Mrs. Hovsep & Mary Doramajian \$25.

HOLY ALTAR:

Mrs. Marie Aghazarian \$400.

FOR A VOW:

Mr. & Mrs. Hovsep & Mary Doramajian \$50.

ANNUAL BAZAAR: / LADIES AUXILIARY

Mr. & Mrs. Krikor & Armine Kanar \$25.

INDEPENDENCE DAY OF ARMENIA:

Mrs. Houri Hakimian \$100.

IN LIEU OF FLOWERS DONATIONS MADE:

THE LATE ELMAS MET POKHANIAN:

Mr. & Mrs. Ghazar & Hasmig Met, Mr. & Mrs. Krikor & Yeranuhi Arslan \$150, Mrs. Dirouhi Kalaidjian \$75, Mr. & Mrs. Aret Met, Mr. & Mrs. Roupén & Meline Arsever,

Mr. & Mrs. Dikran & Rima Derderyan, Mrs. Emma Kaloustian,

Mr. & Mrs. Tatyos Arslan, Mr. Vrej Nigogossian,

Mr. & Mrs. Mihran & Yercanik Ecityan, Mr. & Mrs. Alain & Karin Dertadian, Mr. & Mrs. Arsen & Ayda Unlusoy, Mrs. Nadya Fenerci \$50,

Mr. Khatchadour Orguneser \$40, Mr. & Mrs. Murat & Zivart Takvorian,

Mr. & Mrs. Garbis & Silva Ferah, Mr. & Mrs. Zaven Gudsuz,

Mr. & Mrs. Krikor & Rosa Dikranian \$30, Mr. & Mrs. Murat & Anahit

Demirdogen, Mrs. Sosi Manoukian, Mr. & Mrs. Sarkis Koushagjian,

Mr. Sevan Gurlekian, Mr. & Mrs. Berc & Emma Essen,

Mr. & Mrs. Minas & Verjine Asaduryan, Mr. & Mrs. Onnik & Marie

Pilafian, Mrs. Seta Artokun \$20.

THE LATE CHAKE TER-TATEOSSIAN:

Mr. Khoren Bezirdjian \$200, Mr. & Mrs. Garbis & Hasmig Aposhian, Mrs. Nairy Aposhian Mechedjian \$100, Mr. & Mrs. Arman Takoushian \$50,

Mr. & Mrs. Onnik & Marie Pilafian \$30.

THE LATE SETRAK ARSLAN:

Mr. & Mrs. Krikor & Armine Kanar, Mr. & Mrs. Ghazar & Hasmig Met \$50.

HOKEHANKISD:

THE LATE LUSI ESMEZYAN

Mrs. Elizabet Mirican \$150, Mr. Sean Esmezyan, Miss Lega Esmezyan \$100,
Mrs. Anna Inak, Mr. Yakup Inak \$50, Mr. & Mrs. Zaven Gudsuz \$40, Mr.
Fredri Tasciyan, Mrs. Cicek Tasciyan \$20.

THE LATE JEAN DERTADIAN

Mrs. Dirouhi Kalaydjian \$100, Mr. & Mrs. Alain & Karin Dertadian, Mrs.
Helene Melkonian \$50.

THE LATE ONNIK KALOUSTIAN

Mrs. Emma Kaloustian \$100.

THE LATE AYNAJIAN & APOSHIAN FAMILIES

Mrs. Hasmig Aposhian \$50.

THE LATE ARSHALOUYS KAMBOURIAN

Mr. & Mrs. Bedross & Siran Der Bedrossian (Florida),
Mrs. Meline Denitto \$50, Mr. & Mrs. Krikor Astourian \$25.

THE LATE GEORGE VAHANIAN

Mr. & Mrs. Gagik & Edita Vahanian \$100.

THE LATE BABOYAN FAMILY:

Miss Varteni Baboyan \$50.

THE LATE SHAVARSH GRIGORYAN:

Mrs. Asdghig Grigoryan \$50.

THE LATE ARAXIE HAKIMIAN:

Mr. & Mrs. Vahe & Sossy Ortchanian,
Mr. & Mrs. Yeghia & Lisa Hakimian,
Mrs. Houry Hakimian \$200,
Mr. & Mrs. Antranig & Nanor Tavitian \$100,
Mr. Edouard Husseindjian \$50.

THE LATE ANGALATIAN FAMILY:

Dr. & Mrs. Hrair & Manoush Derkevorkian \$100.

**THE LATE CHAHINIAN, AGHAZARIAN,
MARESHLIAN & BOYADJIAN FAMILIES:**

Mrs. Adrine Aghazarian \$40.

THE LATE AGHAZARIAN FAMILY:

Miss Takouhie Aghazarian \$100.

**THE LATE PROF. HOVAHANNES PILIGIAN
& PROF. KHATCHIG PILIGIAN**

Mr. Vicken Attarian \$200, Mr. & Mrs. Silva & Varouj Mangassarian,
Mr. & Mrs. Avedis Atamian \$50, Mr. & Mrs. Vahe Tomassian \$30.

THE LATE DR. SETRAK KRIKOR GEUKJASN:

Mrs. Nadia Geukjian \$100.

GRAPE BLESSING:

Mrs. Irma Ferah \$50.

REHAN BLESSING:

Mr. Avedis Atamian \$100

Շաբթուայ խորհրդածութիւնը

- **Տերը կը փնտռէ ստեղծագործողները, այլ ոչ թէ ոչնչացնողները: Բարին ստեղծողը արդէն իսկ կը վերացնէ չարը: Իսկ ով որ իյնայ չարը ոչնչացնելու ետեւէն, արագ կը մոռնայ բարին ստեղծելու մասին եւ չարագործ կը դառնայ:**

Ս. Նիկոլայ արք. Վելիմիրովիչ

- **Որպէսզի օրդ ամբողջապէս սուրբ, խաղաղ եւ առանց մեղքի անցնես, միակ անհրաժեշտ միջոցը անոր համար առաւօտեան առաւել անկեղծ, ջերմեռանդ աղօթելն է, երբ քունէն կ'արթննաս: Անիկա սիրտիդ մէջ կը բերէ Բրիստոսին, Հօր եւ Սուրբ Հոգիին հետ եւ այդպիսով ուժ եւ ամրութիւն կու տայ չարի յարձկումներուն դէմ, միայն թէ ինչպէս հարկ է, սիրտդ պետք է պահպանես:**

Ս. Իուանն Զրոնշդատդացի

**Մեր երեխաներուն համար
Պահպանե՛նք ժառանգութիւնը, կերտե՛նք
ապագան**

**Սոնթրեալի Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ
Առաջնորդանիստ եկեղեցին շտապ
վերանորոգման կարիքն ունի:**

**Ճարտարապետական ուսումնասիրութիւնները
ի յայտ բերին թէ եկեղեցւոյ արտաքին
շաղախներն ու ենթակառոյցները անմիջական
վերանորոգման կը կարօտին: Յառաջիկայ ինկզ
տարիներու ընթացքին, գաղութս պետք է
հաւաքէ բաւական նշանակալի գումար մը: Իսկ
այս առաջին փուլը կը կարօտի \$ 250,000 ի:**

Շտապ:

**Եկե՛ք միասնաբար ապահովե՛նք մեր գաղութի
ապագան:**

POUR NOS ENFANTS

Pour protéger notre héritage : Pour bâtir notre future

L'église St. Grégoire l'Illuminateur de Montréal a un besoin URGENT d'initier et d'exécuter des restaurations majeures à la structure de la bâtisse.

Les études architecturales et d'ingénierie ont conclu que la bâtisse de notre élégante église cathédrale de 90 ans, nécessitera pour les cinq (5) années prochaines d'importantes

restaurations de la maçonnerie de pierre sur son extérieur, des supports des vitraux plombés des fenêtres dans son intérieur et d'autres modifications structurelles et ceux-ci requièrent un montant assez élevé. La phase 1 de ses travaux estimés à \$250,000 a déjà démarré.

Svp donnons-nous la main pour ramasser les fonds nécessaires et assurer le succès de cette initiative communautaire.

Svp donnons-nous la main pour ramasser les fonds nécessaires et assurer le succès de cette initiative communautaire.

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍԵԱՆ ԿԱՐԳ

**SERVICE POUR LE
REPOS DE L'ÂME**

**SERVICE FOR THE
REPOSE OF SOUL**

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ԿԻՐԱԿԻ, 29 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2019

Տ. և Տիկ. Վարուժ և Յասմիկ Մարկոսեանի
Տ. և Տիկ. Առաքել և Ալիս Առաքելեանի
Տ. և Տիկ. Փանոս և Գոհար Թօփալեանի
Խնդրանքով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի
կատարուի իրենց սիրեցեալ հօր և մեծ հօր՝
ԳՐԻԳՈՐ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆԻ
(KRIKOR ARAKELIAN)

ԵՒ

Իրենց սիրեցեալ քրոջ և մօրաքրոջ՝
ԾԱՂԻԿ ԳԱԼԱՅՃԵԱՆԻ
(TZAGHIG KALAYDJIAN)
Հոգիներուն ի հանգիստ

Տիկ. Պերճուհի Սօզքէսի,
Հենիքա Սօզքէսի,
Սրբուհի Սօզքէսի,
Խնդրանքով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի
կատարուի իրենց սիրեցեալ ծնողաց, մեծ ծնողաց
և հարազատներուն՝
ՆԵՐՍԷՍ ՊՈՅԱՃԵԱՆԻ
(NERSES BOYADJIAN)
ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ ՊՈՅԱՃԵԱՆԻ
(ARMENUHI BOYADJIAN)
ԵԷՍԹԵՐ ՊՈՅԱՃԵԱՆԻ

(YESTER BOYADJIAN)
ՆՈՒԱՐԴ ՔԻՒՆՏԻՊԷՔԵԱՆԻ
(NEVART KUNDUBEKIAN)

ԵՒ

ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ՔԻՒՆՏԻՊԷՔԵԱՆԻ
(HAYGANUS KUNDUBEKIAN)

Հոգիներուն ի հանգիստ

Սուրբ Նշան վանք (Սեբաստիա)

(նաեւ՝ Սուրբ Յովհաննէս Ոսկեբերան վանք) Հայկական միջնա-դարեան եկեղեցական համալիր: Ըստ Արիստակէս Լաստի-վերացիի՝ վանքը 11-րդ դարուն կառուցած է Վասպուրականի վերջին թագաւոր Սենեքերիմ-Յովհաննէս Արծրունիի որդին Ատոմը:

Սուրբ Նշան վանքին մէջ պահուած է Վարագավանքէն տեղափոխ-ուած հարուստ մատենադարանը, Սենեքերիմ-Յովհաննէսի գահը, Վարագայ Սուրբ Խաչը եւ այլ արժեքաւոր իրեր: 19-րդ դարու 2-րդ կեսին վանքին մէջ գործած է հոգեւոր դպրոց:

**Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Առաջնորդանիստ Մայր
Եկեղեցի
St. Gregory the Illuminator Armenian Cathedral**

**ՍՈՒՐԲ ԳԻՐՔԻ ՍԵՐՏՈՂՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ՀՈԳԵՒՈՐ ԶՐՈՅՑ**

**Տ. ԴԱԻԹ ԶՅՆՅ. ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ
ՀԵՏ**

**ԱՄԷՆ Հիևզարթի
երեկոյեան՝ ժամը 7:00-ին Եկեղեցոյ մէջ**

**Études bibliques et discussions
avec le R.P David Margaryan**

**Chaque Jeudi à 19h00
à l'église**

**Կը հրաւիրենք մեր սիրելի
հաւատացեալները մասնակից ըլլալու
Աստուածաշնչական նիւթերուն**

**Nous invitons nos chers fidèles à participer à ces
séances d'interprétations bibliques.**

**Սուրճի եւ թէյի հիւրասիրութիւն
Une collation de café et de thé est servie**

**Ի սրտէ կ'ակնկալենք բոլորին
ներկայութիւնը**

**Nous comptons sur votre
participation massive**

**615 Stuart Avenue, Outremont, QC H2V 3H2 / Tel.: (514) 279-3066/ Fax:
(514)279-8008/ stgregorychurch@gmail.com
Facebook: Saint Gregory Armenian Apostolic Church of Montreal**

Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Առաջնորդանիստ Եկեղեցի
Cathédrale Arménienne St-Grégoire l'Illuminateur
St. Gregory the Illuminator Armenian Cathedral

Կազմակերպութեամբ՝

ՏԻԿՆԱՆՅ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ

Տ Ա Ր Ե Կ Ա Ն

ՊԱԶԱՐ

Պատուոյ Հիւր՝

Ազնուապալ Տիկին Հենիքա Սօզթե

Շաբաթ 26 եւ Կիրակի 27 Հոկտեմբեր 2019
Ժամը 10:00-էն

Ձեռային աշխատանքներ

Անուշեղէններու եւ խմորեղէններու վաճառք
Երկու օրերուն՝ ճաշի սպասարկութիւն

Յաւելեալ մանրամասնութեան համար հեռաձայնել
Եկեղեցոյ գրասենեակ՝ (514) 279-3066 քիւին

Յարգելի՛ ծնողներ, կը տեղեկացնենք, որ Կիրակի, Սեպտեմբեր 8-ին նոր որակով եւ ընդլայնուած ծրագիրով կը մեկնարկէ Մոնթրէալի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ կիրակնօրեայ վարժարանի 2019-2020 ուսումնական տարին:

Կիրակնօրեայ վարժարանը նոր ուսումնական տարեշրջանին կ'առաջարկէ հետեւեալ դասընթացները.

1. Հայոց լեզու
2. Հայոց պատմութիւն եւ հոգեւոր գիտելիքներ
3. Մանկապատանեկան երգչախումբ
4. Շախմատ (ճատրակ)
5. Նկարչութիւն
6. Խօսքի մշակոյթ (թատրոն, ասմուկ):

Կը խնդրենք ընդունիլ առ ի գիտութիւն, որ կատարուած են որոշակի փոփոխութիւններ Կիրակնօրեայ վարժարանի դասընթացներու կազմակերպման ընթացքին մէջ.

- դասընթացները պիտի սկսին ժամը 10:30-ին եւ կ'աւարտին՝ ժամը 14:00-ին:
- դասընթացներու համար պիտի գանձուի խորհրդանշական գումար՝ 1 փոքրիկի պարագային՝ ամիսը 15 տոլար, երկուքի պարագային՝ 25 տոլար, իսկ երեքի պարագային՝ 33 տոլար:

Միաժամանակ կը տեղեկացնենք, որ ներկայիս կը քննարկուի նաև փոխադրամիջոցի ապահովման հարցը (լրացուցիչ վճարման դիմաց):

Ձեր բոլոր առաջարկները կրնաք ներկայացնել Կիրակնօրեայ վարժարանի պատասխանատուներուն անձամբ կամ հետեւեալ Ե-հասցեներով (e-mail)՝

haykpetrosyan80@gmail.com կամ alinabezhanyan1@yahoo.com:

Փոքրերու արձանագրութեան համար հեռաձայնել՝

Ալինա (438) 889-8167 Հայկ (514) 619-7098

